

Nikotin mě neláká?

Kouření je dětská nemoc. Alespoň tak se o této závislosti hovoří v posledních letech mezi odborníky. Většina kuřáků se na nikotinu stane závislá před dovršením své plnoletosti, tedy v době, kdy jen stěží mohla dohlédnout následky a rizika spojená s touto závislostí. Jelikož průměrný věk jedince při jeho první vykouřené cigaretě je 10 let, prevenci kouření záměrně cílíme do 3. tříd základních škol.

V celé Praze zřídka kdy potkáte devítileté dítě, které by ke kouření vyjadřovalo pozitivní vztah. Naopak. Během našich preventivních programů jsou děti silně znechuceny reálnými následky kouření na zdraví člověka a často vyjadřují obavy o zdraví svých příbuzných. Mají spoustu nápadů, co si pořídí za peníze, které by jako nekuřáci ušetřily. Vypráví o tom, jak se vyhýbají s ucpaným nosem kuřákům v ulicích, jak schovávají svým nejbližším krabičky s cigaretami ve snaze odnaučit je kouřit. Samy se dušují, že kouřit nikdy nebudou. A pravidelně se z řad těchto dětí ozve otázka: „Proč se vlastně cigarety vyrábí?“ Odpověď většinou přijde taktéž z řad devítiletých: „Kvůli penězům přece!“

Dlouho jsem z těchto programů odcházela s nadějí, že boom cigaret a frajerství, které se k nim naprosto neoprávněně váže, už je dávno za námi. Že přichází nová doba, v tomto ohledu zdravější, nové generace s vyšší mírou informovanosti a díky tomu s odlišným pohledem na věc.

V těchto optimistických chvílích, jak jsem si později uvědomila, mi ovšem chyběla větší provázanost s realitou a myšlení v širších souvislostech. Protože s kým budou děti sdílet své nově nabitě vědomosti a postoje hodnoty? S rodiči, prarodiči, tetičkami, strýčky – kuřáky. Děti s idealistickými myšlenkami se tak pravděpodobně setkají s nezájmem, nepochopením nebo dokonce se zlehčováním informací nebo jejich odmítnutím. A já jako cizí paní, která vykládala o následcích kouření, budu brzy zapomenuta, stejně jako odhodlanost dětí čelit této závislosti.

Děti dál budou žít v realitě, kdy se navzdory zákazům zaplní kuřáky v kteroukoliv denní i noční hodinu zastávky MHD, okolí středních škol a další veřejná prostranství. V realitě, kdy cestou ze školy potkají širokou škálu stylových plakátů s cigaretami zabalenými do lákavě vypadajících krabiček. V realitě, kdy k nákupu cigaret leckdy postačí dostatek finanční hotovosti a starší, dospěle vypadající kamarád. V realitě, kdy si večer zapnou televizi, a i když v ní reklamu na cigarety neuvidí, budou sledovat řadu vysokých funkcionářů, osobností českého showbyznysu nebo jiných dětských idolů a vzorů, a to s cigaretou v ruce.

A nejsou snad tyto příklady v mnohém nebezpečnější než reklama jako taková?

Petra Hostýnková